

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Άγιος Βασίλης ή Santa Claus;»

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΛΑΜΠΙΡΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Θεσσαλονίκη 2012

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Άγιος Βασίλης ή Santa Claus;

Δημιουργός Σεναρίου

Κωνσταντίνος Ταλαμπίρης

Διδακτικό Αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Χρονολογία

Δεκέμβριος 2012

Διδακτική/θεματική ενότητα

Το σενάριο συνδέεται με το βιβλίο «Γλώσσα Β΄ Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της γλώσσας» και συγκεκριμένα με την ενότητα 12 *Ποπό! Κόσμος που περνά!*, όπου τα παιδιά έρχονται σε επαφή και καλλιεργούν το κειμενικό είδος της περιγραφής.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα Γνωστικά Αντικείμενα

I. Φιλολογικής Ζώνης

Ιστορία

II. Άλλα γνωστικά αντικείμενα

Εικαστικά, Μουσική, Γεωγραφία, Θρησκευτικά, Πληροφορική

III. Ημιάτυπες και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Πολιτιστικά Προγράμματα

Χρονική Διάρκεια

18 διδακτικές ώρες με διακοπές (περίπου δύο διδακτικές ώρες για κάθε δραστηριότητα)

Χώρος

- I. Εντός του σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής
- II. Εικονικός χώρος: Ιστοσελίδα που αφορά τον Άγιο Βασίλη. Ο δικτυακός τόπος είναι: <http://agios-basilis.webnode.com/>

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή.

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται μια στοιχειώδης εξοικείωση των μαθητών με το μέσο. Οι περισσότερες δραστηριότητες απαιτούν μια ευχέρεια στη χρήση του ποντικιού, ενώ επίσης απαιτείται από τα παιδιά να έχουν τη δυνατότητα να πληκτρολογήσουν κείμενο.

Το πιο απαιτητικό σημείο του σεναρίου είναι η συνεργατική συγγραφή και η διόρθωση του κειμένου μιας ομάδα από άλλη. Στο σημείο αυτό τα παιδιά πρέπει να έχουν την ωριμότητα και τη γνώση να παρέμβουν επικοινωνιακά στο κείμενο της άλλης ομάδας χωρίς να το καταστρέφουν.

Απ' την άλλη πλευρά ο/η εκπαιδευτικός που θα το εφαρμόσει χρειάζεται να έχει βασικές γνώσεις στη χρήση του κειμενογράφου και του διαδικτύου, έτσι ώστε να επιλύει γρήγορα τα προβλήματα που θα προκύπτουν και να παρέχει αμέσως βοήθεια στους μαθητές και τις μαθήτριες που τη χρειάζονται.

Η σημαντικότερη δεξιότητα που πρέπει να επιδείξει ο εκπαιδευτικός είναι η δυνατότητα συντονισμού και οργάνωσης της τάξης με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνει όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη η χρήση του μέσου και των συνεργατικών εργαλείων γραφής.

Τέλος, για τη σωστή εφαρμογή του σεναρίου απαιτείται ένα εργαστήριο Πληροφορικής με αριθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών που να είναι ανάλογος με το 1/3 των μαθητών της τάξης, ώστε να δημιουργηθούν ομάδες των τριών με τεσσάρων

ατόμων. Οι Η/Υ του εργαστηρίου πρέπει να έχουν γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο και να έχουν εγκατεστημένο έναν φυλλομετρητή.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο συνδέεται με την ενότητα 12 του β' τεύχους του σχολικού εγχειριδίου «Γλώσσα Β' Δημοτικού» με τίτλο «Ποπό! Κόσμος που περνά!», όπου καλλιεργείται το κειμενικό είδος της περιγραφής προσώπων. Συγκεκριμένα η ιδέα του σεναρίου προκύπτει από το κείμενο με τίτλο «Ο δικός μας Αϊ-Βασίλης» τα Αγγελικής Βαρελά που βρίσκεται στη σελίδα 45 του β' τεύχους του βιβλίου της Γλώσσας (Βιβλίο Μαθητή). Το σενάριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συμπληρωθούν οι δραστηριότητες του βιβλίου, μπορεί όμως και να λειτουργήσει ανεξάρτητα από το βιβλίο ως ενότητα αυτόνομων δραστηριοτήτων.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες μέσα από τις δραστηριότητες θα γνωρίσουν τις δύο μορφές με τις οποίες είναι γνωστός ο Άγιος Βασίλης και θα προσπαθήσουν να διακρίνουν τις διαφορές που χωρίζουν το πραγματικό από το φανταστικό πρόσωπο. Στην προσπάθειά τους αυτή, πέρα από την περιγραφή, θα λύσουν και παζλ. Θα περιηγηθούν σε χάρτες, θα δουν ρεπορτάζ και ντοκιμαντέρ, ενώ θα γράψουν και επιστολές στον Άγιο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο παρόν σενάριο θα γίνει προσπάθεια να αξιοποιηθούν οι Τ.Π.Ε. στην εκπαιδευτική διαδικασία με τη μετάβαση από τον δασκαλοκεντρικό χαρακτήρα της διάλεξης στο μαθητοκεντρικό μοντέλο της μάθησης, μέσα από ομαδοσυνεργατικές δραστηριότητες, αλληλεπίδραση των μαθητών με τις πηγές και αυτενέργεια των μαθητών στην πορεία του μαθήματος (Σολωμονίδου 2006: 38). Οι Τ.Π.Ε. θα βοηθήσουν στην επεξεργασία των κειμένων που θα παραχθούν, τόσο στη μορφή όσο και στο περιεχόμενο. Παράλληλα θα επιτρέψει στους μαθητές να κατανοήσουν τι μπορούν να πετύχουν με τη γλώσσα και πώς μπορούν να το πετύχουν, ενώ παράλληλα θα κατανοήσουν πώς λειτουργεί η γλώσσα για να υπάρξει επικοινωνιακό αποτέλεσμα (Χαραλαμπίδης & Χατζησαββίδης 1997:82).

Τέλος, το σενάριο στοχεύει να καλλιεργήσει όλους τους τομείς στους οποίους διαχωρίζεται ο λόγος: α) την ακρόαση και κατανόηση, β) την προφορική έκφραση, γ) την ανάγνωση και στην κατανόηση και δ) την παραγωγή γραπτού λόγου (Κυρίδης κ. συν. 2003:198) και οι δραστηριότητές του είναι δομημένες, ώστε να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ – ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Ειδικότερα επιχειρείται οι μαθητές/τριες να αποκτήσουν γνώσεις για τον κόσμο, τη γλώσσα και να καλλιεργήσουν γραμματισμούς.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα και στάσεις ζωής

- Να αντιληφθούν τη διαφορά μεταξύ του Ορθόδοξου Αγίου Βασιλείου και τη φιγούρα του Αϊ-Βασίλη που βλέπουν στην τηλεόραση και στις διαφημίσεις.
- Να αντιληφθούν ότι το πρότυπο του Αγίου προέκυψε μέσα από κόπους, στερήσεις, φιλανθρωπία και αγάπη προς τον Θεό και τον συνάνθρωπο.
- Να δουν πώς γιορτάζονται τα Χριστούγεννα σε άλλους τόπους.

- Να ακούσουν διάφορα κάλαντα από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.
- Να μάθουν καινούργια πράγματα για την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου τους.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Να κατανοήσουν ότι η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου αποτελεί μια διαδικασία συνεργατική και δημιουργική, ώστε να είναι σε θέση να επανασχεδιάζουν, να σχολιάζουν και να αξιολογούν τον παραγόμενο λόγο τους.
- Να καλλιεργήσουν τον προφορικό τους λόγο (απαντητική ικανότητα, αναδιήγηση και διατύπωση γνώμης).
- Να διευρύνουν τις αρχικές γνώσεις σχετικά με τις λειτουργίες του γραπτού λόγου.
- Να αναγνωρίζουν τους διαφορετικούς σκοπούς της ανάγνωσης (αναζήτηση πληροφορίας, επίλυση προβλήματος, απόλαυση και ψυχαγωγία).
- Να καλλιεργούν διαφορετικές αναγνωστικές στρατηγικές ανάλογα με το αν το κείμενο είναι συνεχές, μη συνεχές (χάρτης, γράφημα, σχεδιάγραμμα) ή υπερκείμενο.
- Να διευρύνουν το λεξιλόγιό τους.
- Να παράγουν γραπτά επιστολές και μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Να περιγράφουν γραπτά ένα πρόσωπο.
(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011: 51-69)

Γραμματισμοί

- Να εξοικειωθούν με το περιβάλλον ενός site.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του ποντικιού.
- Να μπορούν να διαβάσουν έναν ηλεκτρονικό χάρτη και να περιηγηθούν εικονικά μέσα σε αυτόν.

- Να επαναυπολογίζουν μια διαδρομή στον χάρτη και να σταθμίζουν τις επιλογές τους ανάλογα με τον χρόνο και την απόσταση.
- Να εξοικειωθούν με τη χρήση του κειμενογράφου.
- Να μπορούν να χρησιμοποιούν τα εργαλεία του Web 2.0 για να παράγουν συνεργατικά ένα κείμενο.
- Να αποκτήσουν τη δεξιότητα σχετικά με τη χρήση του εκτυπωτή.

(Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2011: 51-69)

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ-ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Αφετηρία

Ο Άγιος Βασίλειος είναι από τους αγαπημένους άγιους των παιδιών. Πιστεύουν σε αυτόν και τον περιμένουν, για να τους γεμίσει με δώρα στις γιορτές. Ακόμη περιμένουν να ψάλουν τα κάλαντα την παραμονή της γιορτής του. Ποιος είναι όμως πραγματικά αυτός ο Άγιος; Γιατί έχει δύο μορφές; Την παρεξήγηση αυτή θα προσπαθήσει να λύσει το παρόν σενάριο με δραστηριότητες που καλύπτουν παιχνίδι, διερευνητικό πνεύμα, αφήγηση, περιγραφικά κείμενα, επιχειρηματολογικά κείμενα και επιστολές.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η περιγραφή προσώπων και η χρήση κατάλληλων φράσεων και λέξεων που βοηθούν στη συγγραφή τέτοιων κειμένων περιλαμβάνεται στους στόχους του σχολικού εγχειριδίου της Β' Δημοτικού και συγκεκριμένα στην ενότητα 12 με τίτλο «Ποπό! Κόσμος που περνά!» (Γαβριηλίδου κ. συν. 2007: 7). Πέρα όμως από τη στοχοθεσία του βιβλίου, το σενάριο ξεφεύγει από τις προτεινόμενες δραστηριότητες και παρουσιάζει ένα σύνολο δραστηριοτήτων που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανεξάρτητα από την πρόταση του βιβλίου.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το σενάριο βασίζεται σε ένα μαθησιακό περιβάλλον (site) που κάνει χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας, για να βοηθήσουν τους μικρούς μαθητές να κατανοούν κι όχι να απομνημονεύουν και να προάγουν την ανταλλαγή ιδεών. Το περιβάλλον δεν αντικαθιστά τον εκπαιδευτικό, αλλά αποτελεί το μέσο για την καλλιέργεια της νοημοσύνης του μαθητή με τη συνεργασία του εκπαιδευτικού.

Πιο συγκεκριμένα το μαθησιακό περιβάλλον:

- Προσφέρει καταστάσεις που προάγουν τη μάθηση μέσω ενεργού συμμετοχής.
- Προωθεί τη συνεργατική επίλυση προβλημάτων.
- Παρέχει εργαλεία που ευνοούν την ανταλλαγή ιδεών και απόψεων και υποστηρίζουν την αλληλεπίδραση.
- Υποστηρίζει και ενισχύει τη δημιουργία και τη λειτουργία κοινοτήτων μάθησης και κοινοτήτων πρακτικής.
- Ενισχύει τις κοινωνικές αλληλεπιδράσεις και τη χρήση εργαλείων και οργάνων, δεδομένου ότι η γνώση βρίσκεται στις δράσεις των ατόμων και των ομάδων.
- Προσφέρει τη δυνατότητα πολλαπλών τρόπων διαμεσολάβησης και αλληλεπίδρασης μέσω ποικίλων εργαλείων και τεχνουργημάτων που παίζουν τον ρόλο πολιτιστικών πηγών για πληροφορίες και γνώσεις (Κόμης, 2002: 105).
- Τέλος, δίνεται στον μαθητή η αίσθηση του ελέγχου των διεργασιών από τον ίδιο μέσα από δραστηριότητες σχεδιασμού, αναπαράστασης και αναστοχασμού (Μικρόπουλος 2006: 142).

Κείμενα

Βαρελά, Αγγελική. «Ο δικός μας Αϊ Βασίλης». *Βιβλίο μαθητή, Γλώσσα Β' Δημοτικού, β' τεύχος*, σ. 45.

Κόντογλου, Φώτης. «[Το βλογημένο μαντρί](#)», *Έργα, τόμος α'.*

Εικόνες, βίντεο, τραγούδια ενσωματωμένα στη ιστοσελίδα στο site <http://agios-basilis.webnode.com/>

Διδακτική πορεία/ στάδια/φάσεις

Η διδακτική πορεία ολοκληρώνεται σε επτά (7) δραστηριότητες οι οποίες αποτυπώνονται αναλυτικά στη συνέχεια.

1η Δραστηριότητα

Κατά την πρώτη δραστηριότητα οι δεκαπέντε μαθητές και οι μαθήτριες του τμήματος χωρίζονται σε πέντε ομάδες των τριών ατόμων και λαμβάνουν τις θέσεις τους στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές του εργαστηρίου. Στη συνέχεια γίνεται από τον εκπαιδευτικό γνωριμία με το ηλεκτρονικό περιβάλλον (site) στον διαδικτυακό τόπο: <http://agios-basilis.webnode.com/> όπου θα εργαστούν οι μαθητές και οι μαθήτριες. Εκεί ήδη από την εισαγωγή γίνεται μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο της διερεύνησης που είναι οι διαφορές και οι ομοιότητες του άγνωστου Μεγάλου

Βασιλείου και της φιγούρας του Santa Claus που είναι πιο οικεία στα παιδιά. Ο εκπαιδευτικός ή κάποιος μαθητής ή μαθήτρια που έχει άνεση στην ανάγνωση, διαβάζει το κείμενο της Αγγελικής Βαρελά το οποίο υπάρχει και στο αναγνωστικό (βιβλίο μαθητή, β' τεύχος, σ. 45) και εισάγει τα παιδιά στο θέμα.

Έπειτα γίνεται η παρουσίασή της εφαρμογής από τον εκπαιδευτικό στον πίνακα με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα, ενώ οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να περιεργαστούν το περιβάλλον και τις δυνατότητές του.

Στη συνέχεια ο/η εκπαιδευτικός, ζητά από τους μαθητές/τριες να επισκεφθούν τον σύνδεσμο με τίτλο [«Το ευλογημένο μαντρί»](#). Ο σύνδεσμος αυτό περιέχει δύο βίντεο με εικόνες και αφήγηση του ομώνυμου διηγήματος του Φώτη Κόντογλου, από την ηθοποιό Άννα Συνοδινού, καθώς και το ίδιο το διήγημα σε γραπτή μορφή. Ζητείται από τα παιδιά να διαβάσουν ή να ακούσουν το διήγημα. Αν τα περισσότερα διαλέξουν να το ακούσουν, που είναι και το πιθανότερο, γίνεται προβολή σε ολόκληρη την τάξη με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα.

Το κείμενο του Κόντογλου είναι αρκετά δύσκολο για το επίπεδο των παιδιών της Β' Τάξης. Περιέχει αρκετούς ιδιωτισμούς και αποσπάσματα από τα λειτουργικά κείμενα της εκκλησίας, οπότε γίνεται ακόμη πιο ακατάληπτο. Για τον λόγο αυτό ο εκπαιδευτικός που θα εφαρμόσει το σενάριο θα μπορούσε να δείξει το βίντεο χωρίς ήχο, προκειμένου οι μαθητές και οι μαθήτριες να έχουν μόνο τα οπτικά ερεθίσματα και να διαβάσει το κείμενο διασκευάζοντας τα δύσκολα σημεία, ώστε να είναι αντιληπτά από τα παιδιά.

Στο τέλος της διήγησης καλούνται και πάλι τα παιδιά να επισκεφτούν το site και να «ψηφίσουν» σε τρεις δημοσκοπήσεις. Η πρώτη και η δεύτερη ζητούν από τους μαθητές και τις μαθήτριες να ψηφίσουν για το αν διάβασαν ή άκουσαν το διήγημα ενώ η τρίτη που είναι και η πιο σημαντική, γιατί αναμένεται να τροφοδοτήσει την περαιτέρω συζήτηση, ζητά από τα παιδιά να διατυπώσουν την άποψη για το αν ο Άγιος Βασίλης που περιγράφεται στο διήγημα μοιάζει με τον Άγιο Βασίλη που γνωρίζουν και αγαπούν. Αν οι απαντήσεις κλίνουν προς το ότι δεν υπάρχει

ομοιότητα, μπορεί να ξεκινήσει η δραστηριότητα διερεύνησης για το ποιοι είναι τελικά αυτοί οι δύο Άγιοι που έχουν το ίδιο όνομα.

Για να κατανοήσουν καλύτερα οι μαθητές και οι μαθήτριες τη διήγηση θα μπορούσαν να δραματοποιήσουν το κείμενο κατασκευάζοντας μια ηχοϊστορία με την αφήγηση του δασκάλου ή της δασκάλας με τη βοήθεια των εικόνων του PowerPoint που υπάρχει ενσωματωμένο στο site.

Η 1^η δραστηριότητα μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Η αξιολόγηση της δραστηριότητας μπορεί να γίνει με βάση το ενδιαφέρον που θα επιδείξουν οι μαθητές και οι μαθήτριες, καθώς επίσης και από την προβληματική που μπορεί να δημιουργηθεί σχετικά με τις μορφές του Αγίου και τις διαφορές στην εμφάνισή του. Ο προβληματισμός και η συζήτηση που θα πυροδοτήσει το σενάριο θα αποτελέσουν και την κινητήριου δύναμη για τη συνέχισή του.

2η Δραστηριότητα

Κατά τη δεύτερη δραστηριότητα θα γίνει προσπάθεια οι μαθητές και οι μαθήτριες να εντοπίσουν τους τόπους καταγωγής του εικονικού και του πραγματικού Αϊ-Βασίλη. Για να μην υπάρχει πρόβλημα συνεννοήσεως, ο Καππαδόκης άγιος θα αποκαλείται με το όνομα Άγιος Βασίλειος, ενώ ο άλλος με το όνομα Santa Claus που με αυτό είναι γνωστός στο εξωτερικό. Όσες ομάδες επιλέξουν να ασχοληθούν με τον Άγιο Βασίλειο θα επισκεφτούν τον ανάλογο [σύνδεσμο](#) και θα ακούσουν τα πρωτοχρονιάτικα κάλαντα. Από εκεί θα σημειώσουν τον τόπο καταγωγής του Αγίου. Στη συνέχεια θα ανοίξουν τον ενσωματωμένο χάρτη από την εφαρμογή Google maps που βρίσκεται στον ίδιο σύνδεσμο και αφού διαβάσουν τις οδηγίες, θα εντοπίσουν τη διαδρομή που συνδέει τον τόπο τους με την Καισάρεια της Καππαδοκίας. Στον ενσωματωμένο κειμενογράφο που δημιουργήθηκε με το εργαλείο συνεργατικής μάθησης primarypad και βρίσκεται κάτω από την επιλογή του χάρτη, οι ομάδες θα σημειώσουν τη χιλιομετρική απόσταση της πόλης τους από το σημείο που εντόπισαν,

καθώς και τον χρόνο που χρειάζεται κάποιος για να μεταβεί εκεί. Τέλος, οι μαθητές και οι μαθήτριες θα κληθούν, αφού ακούσουν τα κάλαντα, να παρατηρήσουν και να καταγράψουν τι κρατάει ο Άγιος Βασίλης στα χέρια του και τι περιμένουν τα παιδιά από αυτόν.

Την ίδια διαδικασία θα ακολουθήσουν και οι ομάδες που θα ασχοληθούν με τον Santa Claus. Μόνο που στην περίπτωση αυτή αντί για τα κάλαντα θα [παρακολουθήσουν](#) δύο ολιγόλεπτα τηλεοπτικά ρεπορτάζ σχετικά με το χωριό του Santa Claus. Στο σημείο αυτό τα παιδιά μπορεί να χρειαστούν και τη βοήθεια του δασκάλου τους, για να εντοπίσουν την ακριβή ονομασία του χωριού που φαίνεται στο ρεπορτάζ. Ακόμη και αν αυτό δε συμβεί, πληκτρολογώντας την ονομασία της Λαπωνίας στον χάρτη, ως περιοχή προορισμού, θα έχουν πάλι ικανοποιητικά αποτελέσματα. Κατά τα άλλα, στη δραστηριότητα θα ακολουθηθούν τα ίδια ακριβώς βήματα που ήδη έχουν περιγραφεί για την άλλη ομάδα.

Στο τέλος οι ομάδες θα παρουσιάσουν στην ολομέλεια τα ευρήματά τους, θα κάνουν συγκρίσεις και θα καταλήξουν σε μια πρώτη διάκριση μεταξύ των δύο προσώπων.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει ένα διδακτικό δίωρο.

Αξιολόγηση μαθητών και της δραστηριότητας

Οι μαθητές και οι μαθήτριες θα πρέπει μέσα από το πληροφορικό υλικό που τους δίνεται να μπορέσουν να διακρίνουν και να συγκρατήσουν τις κατάλληλες πληροφορίες που τους χρειάζονται για να μπορέσουν να χρησιμοποιήσουν σωστά τον ηλεκτρονικό χάρτη, ενώ θα πρέπει να αντιληφθούν τις πληροφορίες που αυτός δίνει.

Τέλος πρέπει να δουλέψουν συνεργατικά για να καταγράψουν τις πληροφορίες που τους ζητούνται. Η δραστηριότητα θα θεωρηθεί επιτυχημένη αν τα περισσότερα παιδιά καταφέρουν τους παραπάνω στόχους.

3η Δραστηριότητα

Στην τρίτη δραστηριότητα γίνεται προσπάθεια οι μαθητές να χαλαρώσουν και να αισθανθούν τη χαρά των γιορτών που έρχονται μιας και το σενάριο μπορεί να εφαρμοστεί το χρονικό διάστημα πριν από τις γιορτές του δωδεκαήμερου. Μετά από προτροπή του/της εκπαιδευτικού, επισκέπτονται τον σύνδεσμο με θέμα «Παίζω και μαθαίνω» και συγκεκριμένα τον σύνδεσμο με τίτλο [«Κατασκευάζω παζλ»](#). Στη συγκεκριμένη εφαρμογή τα παιδιά συμπληρώνουν τα δύο παζλ με τα δύο πρόσωπα, έτσι ώστε διασκεδάζοντας, θα επιχειρηθεί να συνεργαστούν, να αλλάξουν ιδέες, να εξασκηθούν στη χρήση του ποντικιού και, τέλος, να προετοιμαστούν για το επόμενο στάδιο της περιγραφής.

Προτεινόμενη διάρκεια μία(1) διδακτική ώρα.

Αξιολόγηση των μαθητών και της δραστηριότητας

Οι μαθητές θα αξιολογηθούν για το επίπεδο συνεργασίας που θα αναπτύξουν καθώς και το επίπεδο των επιχειρημάτων και του προφορικού λόγου που θα εκφράσουν κατά την πραγματοποίηση της δραστηριότητας. Η επιτυχία της δραστηριότητας και εδώ αποτελεί συνάρτηση της επιτυχίας των μαθητών.

4η Δραστηριότητα (α' μέρος)

Το στάδιο της περιγραφής των δύο προσώπων θα ξεκινήσει πάλι με ένα παιχνίδι. Τα παιδιά θα επισκεφτούν τον σύνδεσμο με τίτλο [«Πώς είναι ο Santa Claus»](#), όπου εκεί θα χρησιμοποιήσουν το παιχνίδι, που βρίσκεται ενσωματωμένο. Θα προσπαθήσουν να ντύσουν τον Santa Claus χρησιμοποιώντας διάφορους συνδυασμούς ρούχων και εξοπλισμού και θα εντοπίσουν με ακρίβεια τα εξωτερικά χαρακτηριστικά της φιγούρας τους. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας το εργαλείο συνεργατικής γραφής primarypad, θα συγγράψουν ομαδικά μια περιγραφή της φιγούρας που τους ενδιαφέρει.

Προτεινόμενη διάρκεια ένα (1) διδακτικό δίωρο.

4η Δραστηριότητα (β' μέρος)

Το δεύτερο μέρος της περιγραφής είναι απαιτητικότερο μιας και θα αφορά υπαρκτό πρόσωπο με τεράστιο έργο και προσφορά. Για να μπουν καλύτερα στο πνεύμα οι μαθητές και οι μαθήτριες θα παρακολουθήσουν στην ολομέλεια μια σύντομη αφήγηση της ζωής του Αγίου Βασιλείου που βρίσκεται ενσωματωμένη στο site και συγκεκριμένα στον υπερσύνδεσμο με τίτλο [«Ποιος ήταν ο Άγιος Βασίλειος»](#). Αφού τα παιδιά πάρουν μια σχετική ιδέα για τη ζωή και το έργο του, μπορούν μετά με μεγαλύτερη ευκολία να προχωρήσουν στο στάδιο της συγγραφής της περιγραφής, αφού προχωρήσουν στον υπερσύνδεσμο με τίτλο [«Πώς ήταν ο Άγιος Βασίλειος»](#). Εκεί με τη βοήθεια της εικόνας και του εργαλείου συνεργατικής γραφής primarypad, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να ολοκληρώσουν τη συγγραφή.

Η δραστηριότητα θα συνεχιστεί με μια ορθογραφική άσκηση με την εφαρμογή κειμενογράφου που βρίσκεται στον υπερσύνδεσμο [«Ποιος ήταν ο Άγιος Βασίλειος»](#). Τα παιδιά αφού ανοίξουν τον κειμενογράφο θα βρουν ένα κείμενο με τίτλο *Ο Μέγας Βασίλειος- Ορθογραφία*, που περιγράφει τον Άγιο. Αφού οι μαθητές και οι μαθήτριες το διαβάσουν, ο/η εκπαιδευτικός θα το συγκρίνει με το κείμενο που έγραψαν τα ίδια τα παιδιά, προκειμένου να προκαλέσει τη συζήτηση σχετικά με τα σωστά και τα λάθη της προσπάθειες περιγραφής των παιδιών. Επισημαίνονται τα σφάλματα, το τι θα μπορούσαν να γράψουν περισσότερο, καθώς και το πώς θα μπορούσαν να βελτιώσουν το γραπτό τους.

Μετά την κριτική και τις επισημάνσεις, ο/η εκπαιδευτικός θα προχωρήσει στο δεύτερο μέρος της άσκησης που είναι ο ορθογραφικός έλεγχος. Θα επισημάνει στα παιδιά ότι στο κείμενο υπάρχουν λάθη τα οποία αφορούν καταλήξεις ρημάτων και ουσιαστικών ή την ορθογραφία άρθρων τα οποία εμφανίζονται στο γραπτό σημειωμένα με κόκκινο χρώμα. Οι μαθητές θα κληθούν να τα εντοπίσουν και να τα διορθώσουν. Η διόρθωση θα θεωρηθεί επιτυχής όταν εξαλειφθεί η κόκκινη υπογράμμιση από τις λέξεις. Στο σημείο αυτό που ακόμη τα παιδιά είναι μικρά και δε

γνωρίζουν τους ορθογραφικούς κανόνες δεν κρίνεται σκόπιμο να τους επισημανθεί η χρήση της αυτόματης διόρθωσης.

Τέλος η δραστηριότητα θα τελειώσει ευχάριστα με μια κατασκευή. Οι μαθητές/τριες πληροφορήθηκαν στις δραστηριότητες που προηγήθηκαν ότι ο Μέγας Βασίλειος κατασκεύασε μια πολιτεία, τη «Βασιλειάδα», της οποίας ο χαρακτήρας ήταν φιλανθρωπικός. Τα παιδιά καλούνται να χρησιμοποιήσουν την εφαρμογή [City Creator](#) που βρίσκεται ενσωματωμένη στο περιβάλλον με τη μορφή υπερσυνδέσμου και να κατασκευάσουν μια εικονική πόλη με κτίρια που θα είναι χρήσιμα στους πολίτες, όπως αυτά της «Βασιλειάδας». Η εφαρμογή έχει ως στόχο οι μαθητές και οι μαθήτριες να συζητήσουν για τα κτίρια που είναι χρήσιμα σε μια πόλη και να καταλήξουν στις επιλογές τους. Το αποτέλεσμα της συζήτησης μπορεί να γραφτεί και πάλι με τα βοήθεια του συνεργατικού εργαλείου primarypad και να παρουσιαστεί στην ολομέλεια.

Αξιολόγηση των μαθητών

Η δραστηριότητα αυτή απαιτεί από τους μαθητές και τις μαθήτριες υψηλό πνεύμα συνεργασίας, σχετική άνεση στον χειρισμό των εργαλείων μάθησης, φαντασία, δημιουργικότητα και κριτικό πνεύμα.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η επιτυχία της δραστηριότητας θα κριθεί από το επίπεδο συνεργασίας των μαθητών και μαθητριών, από την ποιότητα των παραγόμενων κειμένων και από την κατανόηση από τους μαθητές/τριες του τρόπου περιγραφής ενός προσώπου.

Επίσης η δραστηριότητα μπορεί να αξιολογηθεί θετικά αν θεωρηθεί ότι καλλιεργήθηκε η δυνατότητα των παιδιών να συνεργαστούν και να χρησιμοποιήσουν δημιουργικά το εργαλείο κατασκευής πόλης για να κατασκευάσουν μια εικονική πολιτεία, αλλά και για να αιτιολογήσουν τις επιλογές τους. Παράλληλα θα αξιολογηθεί η δυνατότητά τους να χρησιμοποιούν ορθολογικά το εργαλείο συνεργατικής γραφής διορθώνοντας κι όχι καταστρέφοντας τα κείμενα των συμμαθητών τους.

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να διαρκέσει τρία διδακτικά δίωρα.

5η Δραστηριότητα

Η πέμπτη δραστηριότητα θεωρείται προαιρετική μιας και αφορά δραστηριότητες ανάγνωσης και κατασκευής παζλ. Οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να περιηγηθούν στον ενσωματωμένο [υπερσύνδεσμο](#) και να πληροφορηθούν για την ιστορία της βασιλόπιτας και για την παράδοση που τη συνοδεύει. Μετά το τέλος της ανάγνωσης κι αφού περιέλθουν σε προβληματισμό, μπορούν να σκεφτούν τι θα έκαναν οι ίδιοι σε ανάλογη περίπτωση και σε ποιον σημερινό άνθρωπο θα έδιναν το κομμάτι της πίτας με τον θησαυρό αν θα τους δίνονταν αυτή η δυνατότητα. Οι σκέψεις τους και πάλι μπορούν να αποτυπωθούν με τη βοήθεια του συνεργατικού κειμενογράφου primarypad που είναι ενσωματωμένος στην εφαρμογή. Στο τέλος για χαλάρωση προτείνεται από τους μαθητές και τις μαθήτριες να λύσουν το παζλ που είναι και αυτό ενσωματωμένο και απεικονίζει μια βασιλόπιτα που οι μαθητές, αντί να κόψουν, θα πρέπει να συνθέσουν.

Αξιολόγηση της δραστηριότητας και των μαθητών

Η μαθητές θα αξιολογηθούν από τον τρόπο που θα κατανοήσουν το κείμενο και από τον συνεργατικό τρόπο δουλειάς τους στην επίλυση του παζλ. Το κείμενο που θα παραχθεί θα αντανάκλα το επίπεδο συνεργασίας των μαθητών αλλά και του επιπέδου κατανόησης του κειμένου, οπότε θα αντικατοπτρίζει και το επίπεδο επιτυχίας της δραστηριότητας.

6η Δραστηριότητα

Η 6^η δραστηριότητα θεωρείται σημαντική γιατί τα παιδιά θα κληθούν να γράψουν μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον Άγιο-Βασίλη. Η φόρμα που δίνεται από την εφαρμογή βοηθάει αρκετά στη σύνταξη της [επιστολής](#). Οι μαθητές θα κληθούν να γράψουν σε όποιον από τα δύο πρόσωπα θέλουν και να του ζητήσουν ό,τι επιθυμούν. Θα δοθεί επίσης και η δυνατότητα να γράψουν και στα δύο πρόσωπα.

Αξιολόγηση της Δραστηριότητας

Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα θα αξιολογηθεί η μορφή, το ύφος και η ποιότητα του λόγου των επιστολών, το περιεχόμενο τους, αλλά και το είδος των πραγμάτων που θα ζητήσουν τα παιδιά από τα δύο πρόσωπα.

Η δραστηριότητα μπορεί να κρατήσει μια διδακτική ώρα.

7η Δραστηριότητα

Η έβδομη δραστηριότητα είναι προαιρετική και αφορά περισσότερο στη χαλάρωση των παιδιών εν όψει των γιορτών. Τα παιδιά μπορούν να ακούσουν [κάλαντα της πρωτοχρονιάς](#) που είναι ενσωματωμένα στην εφαρμογή ή να διαβάσουν [μερικές από τις σκέψεις](#) του Μεγάλου Βασιλείου που αφορούν τα παιδιά.

Η δραστηριότητα μπορεί να διαρκέσει (1) μία διδακτική ώρα

ΣΤ. ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Βρίσκονται ενσωματωμένα στο site <http://agios-basilis.webnode.com>

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το θέμα του Αγίου Βασιλείου μπορεί να επεκταθεί πολυποίκιλα και διαθεματικά σε μικρή τάξη όπως η Β', αλλά και σε μεγαλύτερες. Το σενάριο μπορεί να εμπλουτιστεί και με άλλες δραστηριότητες όπως η δημιουργία και η επίλυση σταυρολέξων και άλλων ασκήσεων, με εκμάθηση τροπαρίων και μελέτη της Βυζαντινής Μουσικής παράδοσης γενικότερα, με διερεύνηση των παιδαγωγικών απόψεων του Αγίου, ενώ μπορεί να συνδυαστεί και με τη γιορτή των Τριών Ιεραρχών και να διερευνηθεί η φιλοσοφική και παιδαγωγική σκέψη των μεγάλων Πατέρων του 4^{ου} αιώνα.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

- Οι δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω εμπλουτίζουν το μάθημα με στοιχεία τα οποία περιέχονται σε πόρους που προέρχονται από ΤΠΕ, ενώ σε αρκετά σημεία ξεφεύγουν από τη λογική και τη σειρά που έχει το σχολικό εγχειρίδιο.
- Ο αριθμός των δραστηριοτήτων είναι μεγάλος σε σχέση με τον διαθέσιμο διδακτικό χρόνο. Γι' αυτό ο/η διδάσκων/σα επιλέγει όποια (ή όποιες) δραστηριότητα θεωρεί περισσότερο χρήσιμη για τους/τις μαθητές/τριες της τάξης.
- Το σενάριο κατασκευάστηκε για να διδαχθεί το κειμενικό είδος της περιγραφής. Οι δραστηριότητες 5 και 6 που σχετίζονται με την παραγωγή των κειμενικών ειδών του κατευθυντικού λόγου και του διαλόγου, μπορούν να παραληφθούν.
- Καλό θα είναι οι μαθητές να εργάζονται σε ομάδες χρησιμοποιώντας εργαστήριο υπολογιστών ενώ με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα να γίνονται μόνο οι παρουσιάσεις και να δίνονται οι διευκρινίσεις από τον εκπαιδευτικό.
- Το site <http://agios-basilis.webnode.com/> μπορεί να χρησιμοποιηθεί αυτούσιο από όποιον εκπαιδευτικό το επιθυμεί.
- Η σειρά που προτείνονται οι δραστηριότητες δεν είναι δεσμευτική για τον εκπαιδευτικό.
- Η 4^η δραστηριότητα θεωρείται η πιο δύσκολη και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή και οργάνωση από τον εκπαιδευτικό.
- Για τη συγγραφή των κειμένων αν δεν είναι δυνατή η χρήση του μεγάλιου *primarypad* που προτείνεται, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένας απλός κειμενογράφος.
- Αν κι αυτό δεν είναι δυνατόν, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να γράψουν τα συμπεράσματά τους στο τετράδιο εργασιών.
- Όλα τα φύλλα εργασίας είναι ενσωματωμένα στο site.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γαβριηλίδου, Ζ., Σφυρόρα, Μ., Μπεζέ, Λ. 2009. *Γλώσσα Β' Δημοτικού: Ταξίδι στον κόσμο της Γλώσσας*, β' τεύχος. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Ηλιοπούλου, Μ. 1994. *Γράφω σωστά τις σκέψεις μου για τη Β' Δημοτικού*. Αθήνα: Πατάκης

Κόμης, Β.Ι. 2004. *Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Αθήνα

Κυρίδης, Α., Δρόσος, Β., Ντίνας, Κ. 2004. *Η πληροφοριακή – Επικοινωνιακή Τεχνολογία στην προσχολική και πρωτοσχολική Εκπαίδευση: Το παράδειγμα της γλώσσας*. Αθήνα: Δαρδανός

Ματσαγγούρας, Η. 2001. *Κειμενοκεντρική προσέγγιση του γραπτού λόγου*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη

Μικρόπουλος, Τ.Α. 2006. *Ο Υπολογιστής ως γνωστικό Εργαλείο*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Π.Ι. 2011. *Πρόγραμμα Σπουδών για τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας & της Λογοτεχνίας στο Δημοτικό Σχολείο*. Αθήνα

Σολωμονίδου, Χ. 2006. *Νέες τάσεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία – Εποικοδομητισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης*. Αθήνα: Μεταίχμιο

Χαραλαμπόπουλος, Α. & Χατζησαββίδης, Σ. 1997. *Η διδασκαλία της Λειτουργικής χρήσης της Γλώσσας: Θεωρία και Πρακτική Εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Κώδικας